

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 22 mars 2017¹

”Begäran om förhandsavgörande — Straffrättsligt samarbete — Direktiv 2012/13/EU — Rätt till information vid straffrättsliga förfaranden — Rätt att bli informerad om anklagelsen — Delgivning av ett strafföreläggande — Förfarande — Skyldighet att utse ett delgivningsombud — Den tilltalade saknar hemvist och fast uppehållsort — Fristen för att bestrida strafföreläggandet börjar löpa då delgivningsombudet har delgetts”

I de förenade målen C-124/16, C-188/16 och C-213/16,

angående flera beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Amtsgericht München (Distriktsdomstolen i München, Tyskland), genom två beslut av den 19 februari 2016 (C-124/16) och av den 12 april 2016 (C-213/16), som inkom till domstolen den 29 februari respektive den 18 april 2016, och från Landgericht München I (Regional domstol i München I, Tyskland), genom beslut av den 23 mars 2016 (C-188/16), som inkom till domstolen den 4 april 2016, i brottmålen mot

Ianos Tranca (C-124/16),

Tanja Reiter (C-213/16)

och

Ionel Opria (C-188/16),

ytterligare deltagare i rättegången:

Staatsanwaltschaft München I,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J. L. da Cruz Vilaça, domstolens vice ordförande A. Tizzano (referent), samt domarna M. Berger, A. Borg Barthet och F. Biltgen,

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

¹ — Rättegångsspråk: tyska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Staatsanwaltschaft München I, genom H. Kornprobst, i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom T. Henze och M. Hellmann, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom R. Troosters och S. Grünheid, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2, 3.1 c, 6.1 och 6.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 2012, s. 1).
- 2 Respektive begäran har framställts i brottmål mot Ioanos Tranca och Ionel Opria, för stöld, och mot Tanja Reiter, för misshandel och våldsamt motstånd.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I artikel 2.1 i direktiv 2012/13 begränsas direktivets tillämpningsområde enligt följande:

”Detta direktiv är tillämpligt från den tidpunkt då personer underrättas av en medlemsstats behöriga myndigheter om att de är misstänkta eller tilltalade för att ha begått ett brott fram till dess att förfarandena har avslutats, med vilket ska förstås det slutgiltiga avgörandet i frågan huruvida den misstänkta eller tilltalade personen har begått brottet samt i förekommande fall även under rättegång och i väntan på beslut om ett eventuellt överklagande.”

- 4 I artikel 3.1 i detta direktiv definieras rätten att bli informerad om sina rättigheter på följande sätt:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer utan dröjsmål underrättas om åtminstone följande processuella rättigheter, så som dessa tillämpas enligt nationell rätt, för att dessa rättigheter ska kunna utövas effektivt:

...

- c) Rätten att bli underrättad om anklagelsen, i enlighet med artikel 6.

...”

- 5 I artikel 6 i direktivet, med rubriken ”Rätten att bli informerad om anklagelsen”, föreskrivs följande i punkterna 1 och 3:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade personer erhåller information om den brottsliga gärning som de är misstänkta eller anklagade för. Den informationen ska tillhandahållas utan dröjsmål och vara så utförlig som krävs för att säkerställa ett rättvist förfarande och ett effektivt utövande av rätten till försvar.

...

3. Medlemsstaterna ska se till att utförlig information om anklagelsen, inbegripet brottets art och brottsrubriceringen liksom det sätt på vilket den tilltalade personen varit delaktig i brottet, tillhandahålls senast när de sakförhållanden som ligger till grund för anklagelsen lämnas in till en domstol.”

Tysk rätt

- 6 Av 44 § Strafprozessordnung (straffprocesslagen) (nedan kallad StPO) framgår följande:

”Om någon utan egen förskyllan varit förhindrad att iakttä en frist och framställer en ansökan om återställande av försutten tid, ska denna beviljas. Överskridande av en överklagandefrist är att anse som utan egen förskyllan, om information enligt 35a § första och andra meningen inte har lämnats ...”

- 7 I 116 § StPO föreskrivs följande:

”1. Domstolen ska uppskjuta verkställigheten av ett häktningsbeslut som endast är motiverat med flykttfara, om det finns tillräckliga skäl för att anta att mindre ingripande åtgärder kan uppfylla målsättningarna med häktningen. Bland annat kan det vara fråga om att ...

...

4. den tilltalade eller en annan person ställer erforderlig säkerhet.”

- 8 I 116a § tredje stycket StPO föreskrivs följande:

”En tilltalad som mot betalning av ett borgensbelopp begär att ett häktningsbeslut inte ska verkställas är, om han eller hon inte bor inom denna lags geografiska tillämpningsområde, skyldig att utse en person som bor i domstolens domkrets till ombud med rätt att ta emot delgivningar.”

- 9 I 127a § StPO föreskrivs följande:

”1) Om den tilltalade inte har någon fast hemvist eller uppehållsort inom det geografiska tillämpningsområdet för denna lag och om flykttfaran är den enda förutsättning för häktning som föreligger, kan häktning undvaras om

1. det inte kan antas att det begångna brottet kommer att föranleda fängelsestraff eller frihetsberövande säkerhetsåtgärd och

2. den tilltalade ställer erforderlig säkerhet för de förväntade böterna och rättegångskostnaderna.

2) 116a § styckena 1 och 3 ska gälla i tillämpliga delar.”

10 I artikel 132.1 StPO föreskrivs följande:

”Om en person som är på sannolika skäl misstänkt för att ha begått ett brott inte har någon hemvist eller fast uppehållsort inom denna lags geografiska tillämpningsområde, och samtidigt skäl för häktning inte föreligger, kan det i syfte att säkerställa att det straffrättsliga förfarandet fullföljs förordnas om att den tilltalade ska

1. ställa erforderlig säkerhet för de förväntade böterna och rättegångskostnaderna, och
2. ge en person som är bosatt inom domstolens domkrets fullmakt att ta emot delgivningar.”

11 Av 410 § StPO framgår följande:

”1. Den tilltalade får bestrida strafföreläggande, till den domstol som har meddelat det, inom två veckor från dagen för delgivning. Bestridandet kan vara skriftligt, men även muntligt om det nedtecknats av registratorn. ...

2. Bestridandet får vara begränsat till att avse vissa bestämda grunder.

3. Om strafföreläggandet inte har bestritts inom föreskriven tid är detta beslut att anse som en lagakraftvunnen dom.”

Målen vid de nationella domstolarna och tolkningsfrågorna

Mål C-124/16 och C-213/16

12 I mål C-124/16 kan Ianos Tranca, åtalad för stöld, dömas till att betala 20–30 dagsböter. I mål C-213/16 kan Tanja Reiter, åtalad för misshandel och våldsamt motstånd, dömas till att betala 50–70 dagsböter. Det framgår av besluten med begäran om förhandsavgöranden att varken Ianos Tranca eller Tanja Reiter har någon fast hemvist eller uppehållsort vare sig i Tyskland eller i sitt hemland.

13 Åklagaren i München begärde att den behöriga undersökningsdomaren vid Amtsgericht München (Distriktsdomstolen i München, Tyskland) skulle utfärda ett häktningsbeslut mot dem, för att kunna hålla kvar dem i häkte på grund av risken för att de skulle hålla sig undan.

14 Den hänskjutande domstolen har i detta hänseende redogjort för att undersökningsdomaren, enligt tysk rätt, vid prövningen av en sådan begäran, bland annat ska bedöma huruvida frihetsberövandet är proportionerligt och, i samband med detta, pröva om det är möjligt att vidta åtgärder som är mindre ingripande än ett frihetsberövande.

15 I sådana fall som i de nationella målen föreskrivs i 116, 116a och 127a §§ StPO bland annat att domstolen kan uppskjuta verkställigheten av ett häktningsbeslut om flyktfaran är den enda förutsättning för häktning som föreligger, om den tilltalade kan ställa erforderlig säkerhet som täcker det förväntade beloppet av de böter han eller hon kan ådömas.

16 Det framgår även av dessa paragrafer att en tilltalad, mot vilken ett häktningsbeslut har utfärdats, om han eller hon inte är bosatt i Tyskland, är skyldig att utse ett ombud med rätt att ta emot delgivningar och andra handlingar som rör den tilltalade.

- 17 I samband med den prövning som föregår utfärdandet av ett häktningsbeslut ska undersökningsdomaren emellertid även bedöma om sådana alternativa åtgärder gör det möjligt att snabbt avsluta brottmålsförfarandet under samma förhållanden som om den tilltalade hade varit häktad.
- 18 Detta är dock endast möjligt om en tilltalad kan delges ett strafföreläggande (*Strafbefehl*), så att detta kan vinna laga kraft. Detta förutsätter, om den tilltalades hemvist inte är känd, särskilt att detta strafföreläggande kan delges den tilltalades ombud, att tiden för att bestrida strafföreläggandet börjar löpa vid tidpunkten för denna delgivning och att strafföreläggandet vinner laga kraft och blir verkställbart när denna frist löpt ut.
- 19 Den hänskjutande domstolen är emellertid tveksam till om det förfarande som gäller för strafförelägganden enligt tysk rätt är förenligt med direktiv 2012/13, såsom domstolen har tolkat direktivet i domen av den 15 oktober 2015, *Covaci* (C-216/14, EU:C:2015:686).
- 20 I den domen fastslog domstolen att artiklarna 2, 3.1 c, 6.1 och 6.3 i direktiv 2012/13 ska tolkas på så sätt att de inte utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken den tilltalade i ett straffrättsligt förfarande, om denne saknar hemvist i den medlemsstaten, måste utse ett delgivningsombud för delgivning av ett strafföreläggande som denne är föremål för. Detta gäller dock under förutsättning att den tilltalade faktiskt har hela den föreskrivna fristen till sitt förfogande för att bestrida detta föreläggande, vilket innebär att fristen inte får förkortas med den tid som delgivningsombudet behöver för att översända strafföreläggandet till den tilltalade.
- 21 Enligt den hänskjutande domstolen skulle en tillämpning av denna lösning i de mål som är anhängiga vid den, i vilka de tilltalades hemvist inte är känd, förhindra att strafföreläggandet vinner laga kraft. Eftersom strafföreläggandet inte kan överlämnas till den tilltalade personligen, kan fristen för bestridande inte börja löpa.
- 22 Detta leder enligt denna domstol till frågan om tysk rätt är förenlig med unionsrätten, såsom EU-domstolen har tolkat den, då denna nationella lagstiftning tolkas på så sätt att delgivningen av ett strafföreläggande till en tilltalads delgivningsombud, om den tilltalade inte har någon känd hemvist, medför att fristen för att bestrida detta föreläggande börjar löpa, men att den tilltalade, för det fall han eller hon försuttit fristen, kan ansöka om återställande av försutten tid för att bestrida föreläggandet.
- 23 Den hänskjutande domstolen har förklarat att alternativet till denna möjlighet att kunna vända sig till ett delgivningsombud när den tilltalade inte har någon känd hemvist, är att verkställa det häktningsbeslut som utfärdats mot den tilltalade och häkta honom eller henne, för att han eller hon ska kunna delges strafföreläggandet, vilket verkar vara mer ingripande än den föreslagna tolkningen av nationell rätt. Den hänskjutande domstolen menar vidare att denna tolkning iakttar principen om ett rättvist förfarande, eftersom den tilltalade känner till ombudets namn och adress, har informerats om ombudets roll och när som helst kan höra sig för hos ombudet om det har utfärdats något strafföreläggande mot honom eller henne.
- 24 Under dessa omständigheter har Amtsgericht München (Distriktsdomstolen i München) beslutat att avvakta med att fatta beslut om häktning och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen, vilka är likalydande i målen C-124/16 och C-213/16:

”1) Strider artiklarna 2, 6.1 och 6.3 i ... direktiv 2012/13... mot en bestämmelse i en medlemsstat,

enligt vilken en person som är tilltalad inom ramen för ett straffrättsligt förfarande och som inte är bosatt i medlemsstaten måste utse ett ombud med rätt att ta emot delgivning av ett strafföreläggande i den tilltalades namn,

även om den tilltalade till följd av detta inte förfogar över hela fristen för att bestrida strafföreläggandet,

men den tilltalade inte heller har någon adress till vilken strafföreläggandet, med bevis om mottagandet, kan skickas, och den tilltalade genom att han eller hon meddelas ombudets namn och adress har möjlighet att hålla delgivningsombudet underrättat om vart ett strafföreläggande med mottagningsbevis kan skickas till honom eller henne?

2) Strider artiklarna 2.1, 6.1 och 6.3 i ... direktiv 2012/13 ... mot en bestämmelse i en medlemsstat,

enligt vilken en person som är tilltalad inom ramen för ett straffrättsligt förfarande och som inte är bosatt i medlemsstaten måste utse ett ombud med rätt att ta emot delgivning av ett strafföreläggande i den tilltalades namn,

och enligt vilken det är tillräckligt att ett ombud delges för att fristen för att bestrida strafföreläggandet ska börja löpa,

om den tilltalade som på grund av detta försuttit fristen kan ansöka om återställande av försutten tid och det räcker som motivering att strafföreläggandet har vidare sänts till den tilltalade och att han eller hon har bestritt föreläggandet inom fristen om denna räknas från vidare sändningen, och den tilltalade alltså genom ett återställande i efterhand har den oavkortade fristen till sitt förfogande,

även om strafföreläggandet enligt lag i princip kan verkställas om tidsfristen inte har iakttagits?"

Mål C-188/16

- 25 Ionel Oproia, en rumänsk medborgare, är åtalad för stöld i Tyskland. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att Ionel Oproia inte har någon fast hemvist eller uppehållsort vare sig i Tyskland eller i sitt hemland.
- 26 Ionel Oproia har utsett ett ombud med rätt att ta emot delgivningar angående straffrättsliga åtgärder som rör honom. På begäran av Åklagarmyndigheten, utställde Amtsgericht München (Distriktsdomstolen i München), den 13 oktober 2015, ett strafföreläggande mot Ionel Oproia och dömde honom till 300 euro i böter. Detta strafföreläggande har delgetts det utsedda ombudet, som bekräftat mottagandet av dessa handlingar den 27 oktober 2015.
- 27 Eftersom ingen förklaring från den tilltalade inkom till denna domstol inom den föreskrivna fristen för bestridande, försågs föreläggandet, på kansliet vid domstolen, den 11 november 2015, med en anteckning om att föreläggandet hade vunnit laga kraft.
- 28 Med hänvisning till domen av den 15 oktober 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), bad Åklagarmyndigheten, i egenskap av den myndighet som är behörig att verkställa straffet, efter det att flera andra försök att få fastställt att verkställigheten av straffet var laglig hade misslyckats, att kansliet skulle avlägsna denna anteckning. Denna begäran avsågs genom ett beslut av den 2 februari 2016. Åklagarmyndigheten väckte därefter talan i samma syfte vid Amtsgericht München (Distriktsdomstolen i München), vilken genom beslut av den 17 februari 2016 avvisade talan. Åklagarmyndigheten vände sig då, den 22 februari 2016, i sista instans, till Landgericht München I (Regionala domstolen i München I) med ett överklagande (*sofortige Beschwerde*) mot detta beslut.
- 29 Den hänskjutande domstolen anser att lösningen på den tvist som är anhängig inför denna domstol, angående lagligheten av den verkställbarhetsförklaring som antecknats på det aktuella strafföreläggandet, är beroende av frågan huruvida fristen för att bestrida föreläggandet började löpa vid den tidpunkt då detta strafföreläggande delgavs ombudet.

- 30 Den hänskjutande domstolen har först konstaterat att det, enligt domen av den 15 oktober 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), under vissa förhållanden är tillåtet att föreskriva en skyldighet för en tilltalad i ett straffrättsligt förfarande att utse ett ombud med rätt att ta emot delgivningen av ett strafföreläggande mot den tilltalade, under förutsättning att denna person faktiskt förfogar över hela fristen för att bestrida strafföreläggandet, och har därefter undersökt olika tolkningar av den aktuella tyska lagstiftningen som skulle kunna uppfylla detta villkor.
- 31 Enligt den hänskjutande domstolen skulle en första tolkning kunna innebära att fristen för bestridande inte börjar löpa förrän den tilltalade faktiskt har fått kännedom om det strafföreläggande som riktas mot honom eller henne. Denna tolkning skulle emellertid i princip vara *contra legem*, eftersom det i den tillämpliga tyska lagstiftningen klart anges att denna frist börjar löpa från det att föreläggandet har delgetts ombudet.
- 32 En andra tolkning innebär att automatiskt anse att varje delgivning av ett strafföreläggande till ett ombud är ogiltig, vilket skulle medföra ett allvarligt ingrepp i den tyska rättsordningen.
- 33 Den tredje möjliga tolkningen av denna lagstiftning innebär att tolka de nationella bestämmelserna om återställande av försutten tid mot bakgrund av artikel 6 i direktiv 2012/13. Strafföreläggandet ska således automatiskt anses ha bestritts inom fristen om det bestrids skriftligen inom två veckor från den tidpunkt då den berörda personen faktiskt fått kännedom om föreläggandet.
- 34 Landgericht München I (Regionala domstolen i München I), som emellertid är tveksam till om denna tolkning är förenlig med direktiv 2012/13, har beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska artiklarna 2, 3.1 c, 6.1 och 6.3 i ... direktiv 2012/13... tolkas på så sätt, att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken ett strafföreläggande som inom ramen för ett straffrättsligt förfarande riktas mot en tilltalad som inte har sin fasta hemvist eller uppehållsort i medlemsstaten, kan delges ett ombud som den tilltalade har utsett för att ta emot delgivningar angående åtgärder som avser honom eller henne, med följden att strafföreläggandet vinner laga kraft vid utgången av den frist (på två veckor) för bestridande som löper från det att strafföreläggandet har delgetts ombudet, även om det i lagstiftningen i medlemsstaten föreskrivs att en tilltalad som inom två veckor från det att han eller hon faktiskt fått kännedom om strafföreläggandet inger ett skriftligt bestridande av strafföreläggandet till den behöriga domstolen, automatiskt ska beviljas återställande av försutten tid, vilket får till följd att förfarandet, från det att den försuttna tiden har återställts, ska fortgå som om bestridandet hade inletts i rätt tid?”

Prövning av tolkningsfrågorna

- 35 De hänskjutande domstolarna har ställt sina frågor, som bör besvaras i ett sammanhang, för att få klarhet i huruvida artiklarna 2, 3.1 c, 6.1 och 6.3 i direktiv 2012/13 ska tolkas så, att de utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, såsom den i det nationella målet, enligt vilken den tilltalade i ett straffrättsligt förfarande, om han eller hon inte uppehåller sig i medlemsstaten och inte heller har någon fast bosättningsort i denna medlemsstat eller i sin ursprungsmedlemsstat, är skyldig att utse ett ombud med rätt att ta emot delgivning av ett strafföreläggande som är riktat mot den tilltalade och enligt vilken tidsfristen för att bestrida detta föreläggande, innan det blir verkställbart, börjar löpa från det att ombudet delgetts föreläggandet, men enligt vilken den berörda personen emellertid kan begära återställande av försutten tid om han eller hon faktiskt inte fått kännedom om det aktuella strafföreläggandet.
- 36 I syfte att besvara dessa frågor erinrar EU-domstolen om att den redan, med beaktande särskilt av artiklarna 2, 3 och 6 i direktiv 2012/13, slagit fast att delgivningen av ett strafföreläggande, såsom den som föreskrivs i den tyska lagstiftning som är aktuell i det nationella målet, ska anses vara ett sätt att

informera den tilltalade om anklagelsen mot honom eller henne, vilket innebär att den måste uppfylla de krav som föreskrivs i artikel 6 (dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 61).

- 37 I direktiv 2012/13 anges visserligen inte närmare hur den tilltalade ska ges den information om anklagelsen som krävs enligt artikel 6 i direktivet (dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 62).
- 38 Informationen får emellertid inte ges på ett sätt som motverkar det syfte som eftersträvas genom bland annat denna bestämmelse, vilket är att personer som misstänks för att ha begått ett brott ska kunna förbereda sitt försvar och att ett rättvist förfarande ska kunna garanteras, såsom även framgår av skäl 27 i direktivet (dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 63).
- 39 Av besluten om hänskjutande framgår att ett strafföreläggande enligt den aktuella nationella lagstiftningen ska delges den tilltalade personens delgivningsombud och att den tilltalade därefter har två veckor på sig för att bestrida föreläggandet, varvid fristen börjar löpa från det att ombudet har delgetts föreläggandet. När fristen har löpt ut vinner strafföreläggandet laga kraft.
- 40 I detta hänseende har EU-domstolen redan slagit fast att det, med hänsyn såväl till syftet att den tilltalade ska beredas möjlighet att förbereda sitt försvar som till behovet av att förhindra all diskriminering mellan tilltalade personer vars hemvist omfattas av den aktuella nationella lagens tillämpningsområde och tilltalade personer vars hemvist inte omfattas av detta tillämpningsområde, vilka är de enda som måste utse ett ombud för delgivning av domstolsbeslut, krävs att den tilltalade har hela fristen till sitt förfogande (dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 65).
- 41 Om den i det nationella målet aktuella fristen på två veckor började löpa från den tidpunkt då den tilltalade faktiskt fick kännedom om strafföreläggandet, skulle det förvisso kunna säkerställas att den tilltalade har hela denna frist till sitt förfogande (dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 66).
- 42 I artikel 6 i direktiv 2012/13 föreskrivs emellertid inte att fristen ska börja löpa vid den tidpunkt då den tilltalade faktiskt fått kännedom om det strafföreläggande som riktas mot honom eller henne. Däremot är det viktigt att förfarandet är rättvist och att det säkerställs att rätten till försvar faktiskt kan utövas.
- 43 EU-domstolen har redan slagit fast att detta är fallet om det i en nationell lagstiftning föreskrivs att fristen för att bestrida börjar löpa från den tidpunkt då strafföreläggandet delges den tilltalades ombud, men denna tidsfrist inte förkortas med den tid som delgivningsombudet behöver för att översända strafföreläggandet till den tilltalade, så att den tilltalade har hela fristen till sitt förfogande (se dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 67).
- 44 Det ankommer således på varje medlemsstat att i sin interna rättsordning fastställa vilka rättsverkningar utgången av en sådan frist har, bland annat under vilka förhållanden ett straffrättsligt beslut vinner laga kraft och blir verkställbart.
- 45 Det skulle emellertid uppenbart motverka syftet med artikel 6 i direktiv 2012/13, vilket angetts i punkt 38 ovan, om mottagaren av ett strafföreläggande, som de i det nationella målet, vilket vunnit laga kraft och blivit verkställbart, inte längre kan bestrida detta, trots att han eller hon inte haft kännedom om föreläggandet och dess innehåll under den tid då han eller hon kunnat göra gällande sin rätt till försvar, på grund av att han eller hon i avsaknad av känd adress inte delgivits föreläggandet personligen.

- 46 I en sådan situation skulle mottagaren av ett sådant föreläggande nämligen långt ifrån ha någon möjlighet att utnyttja hela tidsfristen för att bestrida föreläggandet, då han eller hon inte skulle ha någon tid till sitt förfogande över huvud taget.
- 47 Medlemsstaterna ska således säkerställa att personer som är tilltalade eller misstänkta i ett straffrättsligt förfarande, som under sådana förhållanden som de i det nationella målet först får del av anklagelsen emot dem när den lagakraftvunna fällande domen ska verkställas, ändå får möjlighet att fullt ut tillvarata sin rätt till försvar. En tilltalad ska därför, så snart han eller hon faktiskt fått kännedom om ett straffrättsligt beslut som berör honom eller henne, sättas i samma ställning som om beslutet hade delgetts honom eller henne personligen och personen ska särskilt kunna förfoga över hela tidsfristen för bestridande.
- 48 Även om det i nationell rätt föreskrivs att ett strafföreläggande vinner laga kraft när fristen för bestridande har löpt ut, vilken börjar löpa då den berörda personens ombud har delgetts, är det även – såsom de hänskjutande domstolarna har påpekat – möjligt enligt nationell rätt för denna person att ansöka om återställande av försutten tid och att på så sätt faktiskt få en lika lång tidsfrist till sitt förfogande för att bestrida detta föreläggande, räknat från den tidpunkt då den berörda personen fick kännedom om föreläggandet.
- 49 Det ankommer således på de hänskjutande domstolarna att tolka den nationella rätten och särskilt det förfarande som gäller för återställande av försutten tid och de villkor som ska vara uppfyllda för att detta förfarande ska kunna tillämpas, på ett sätt som är förenligt med kraven i artikel 6 i direktiv 2012/13.
- 50 Mot denna bakgrund ska tolkningsfrågorna besvaras på följande sätt. Artiklarna 2, 3.1 c, 6.1 och 6.3 i direktiv 2012/13 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, såsom den i det nationella målet, enligt vilken den tilltalade i ett straffrättsligt förfarande, om han eller hon inte är bosatt i medlemsstaten och inte heller har någon fast uppehållsort i denna medlemsstat eller i sin ursprungsmedlemsstat, är skyldig att utse ett ombud med rätt att ta emot delgivning av ett strafföreläggande som berör den tilltalade och enligt vilken tidsfristen för att bestrida detta föreläggande, innan det blir verkställbart, börjar löpa från det att ombudet har delgetts föreläggandet.
- 51 Det krävs dock enligt artikel 6 i direktiv 2012/13, i samband med verkställandet av strafföreläggandet, att den berörda personen, så snart denna faktiskt fått kännedom om strafföreläggandet, sätts i samma ställning som om föreläggandet hade delgetts honom eller henne personligen och att personen ska kunna förfoga över hela tidsfristen för bestridande, i förekommande fall, genom att försutten tid återställs.
- 52 Det ankommer på den hänskjutande domstolen att säkerställa att det nationella förfarande som gäller för återställande av försutten tid och de villkor som gäller för detta förfarande, tillämpas på ett sätt som är förenligt med dessa krav och att detta förfarande möjliggör ett effektivt utövande av de rättigheter som föreskrivs i artikel 6.

Rättegångskostnader

- 53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artiklarna 2, 3.1 c samt 6.1 och 6.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden ska tolkas på så sätt att de inte utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning, som den i det nationella målet, enligt vilken den tilltalade i ett straffrättsligt förfarande, om han eller hon inte uppehåller sig i medlemsstaten och inte heller har någon fast boställningsort i denna medlemsstat eller i sin ursprungsmedlemsstat, är skyldig att utse ett ombud med rätt att ta emot delgivning av ett strafföreläggande som berör den tilltalade och enligt vilken tidsfristen för att bestrida detta föreläggande, innan det blir verkställbart, börjar löpa från det att ombudet har delgetts föreläggandet.

Det krävs dock enligt artikel 6 i direktiv 2012/13, i samband med verkställandet av strafföreläggandet, att den berörda personen, så snart denna faktiskt fått kännedom om strafföreläggandet, sätts i samma ställning som om föreläggandet hade delgetts honom eller henne personligen och att personen ska kunna förfoga över hela tidsfristen för bestridande, i förekommande fall, genom att försutten tid återställs.

Det ankommer på den hänskjutande domstolen att säkerställa att det nationella förfarande som gäller för återställande av försutten tid och de villkor som gäller för detta förfarande tillämpas på ett sätt som är förenligt med dessa krav och att detta förfarande möjliggör ett effektivt utövande av de rättigheter som föreskrivs i artikel 6.

Underskrifter